

СХВАЛЕНО

**Протокол засідання
педагогічної ради
Комунального закладу
«Різуненківський ліцей
Коломацької селищної ради
Богодухівського району
Харківської області»
№ 1 від 30.08.2024**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор
КЗ «Різуненківський ліцей»
_____ С.В.Пизюн**

**Зміни до освітньої
програми
на 2024/2025 навчальний
рік**

**Комунального закладу
«Різуненківський ліцей
Коломацької селищної ради
Богодухівського району
Харківської області»**

Зміни до *освітньої програми* включають орієнтовну структуру навчального року, навчальний план для 5-7 класів (ШУШ) на 2024/2025 навчальний рік, за яким працюватиме заклад, перелік програмного забезпечення.

Зміни до *освітньої програми* визначають:

- загальний обсяг навчального навантаження;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які працюватимуть за цією освітньою програмою для 5-7 класів у 2024/2025 навчальному році.

Зміни до освітньої програми закладу розроблені згідно нормативно-правових документів, які регламентують діяльність закладу освіти:

- Наказу МОН України від 19.02.2021 року № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (для 5-7 класів);
- Наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Відповідно до Закону «Про повну загальну середню освіту», навчальний рік буде тривати 175 навчальних днів. Розпочинається 2024/2025 навчальний рік 2 вересня 2024 року і закінчується 30 червня 2025 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні. Тривалість канікул протягом навчального року становитиме 30 календарних днів.

Навчальний тиждень – 5 днів

Уроки розпочинаються о 8.30. Перерви між уроками по 10 хвилин. Після третього уроку 20 хвилин, після четвертого уроку 20 хвилин.

Тривалість уроків:

1 клас - 35 хвилин

2-4 класи – 40 хвилин

5-11 класи 45 хвилин.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 02.09.2024 по 27.12.2024;

II семестр - з 13.01.2025 по 30.05.2025.

Впродовж навчального року проводяться канікули:

осінні канікули - з 26.10.2024 по 03.11.2024;

зимові канікули - з 28.12.2024 по 12.01.2025;

весняні канікули - з 22.03.2025 по 30.03.2025.

Для учнів першого класу встановлюються додаткові канікули, орієнтовно, з 08.02.2025 по 16.02.2025.

Навчальні заняття (онлайн-заняття, заняття в асинхронному режимі) проводяться з 8.30 по 13.20 год.

Адаптований розклад дзвінків на 2024/2025 навчальний рік для здобувачів освіти 5-11 класів:

Урок	Час початку та кінця уроків	Тривалість
перерви		
1 урок	8.30 – 9.00	10 хв
2 урок	9.10 – 9.40	10 хв
3 урок	9.50 – 10.20	10хв
4 урок	10.30– 11.00	10 хв
5 урок	11.10 – 11.40	30 хв
6 урок	12.10 – 12.40	10 хв
7 урок	12.50 – 13.20	

У 2024/2025 навчальному році викладання навчальних предметів буде здійснюватися для 5, 6, 7 класів – у відповідності до Державного Стандарту базової середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 вересня 2020 р. № 898, за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 (додаток 3).

Порядок вивчення окремих навчальних предметів

1. Розподіл годин за окремими предметами навчального плану:

У 1-7 класах викладатимуться окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

У межах галузі «Суспільствознавство» у 6-му класі - інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України» та курс громадянської освіти.

У 7 класі у межах галузі «Суспільствознавство» викладатимуться «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта».

У 5-6 класах викладається «Математика», у 7 класі - «Алгебра» та «Геометрія».

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Навчальний предмет	Клас	Кількість годин I семестр	Кількість годин II семестр
Громадянська освіта	6	-	1
Алгебра	7	3	2
Геометрія	7	1	2
Здоров'я, безпека та добробут	7	2	1
Історія України	7	1	2
Громадянська освіта	7	-	1

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року

Освітня програма та її обґрунтування

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» для 8-9 класів, постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 «Про деякі питання державних

стандартів повної загальної середньої освіти» для 5-7 класів, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (5 -7 класи) в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 № 1120 (додаток 3).

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг тижневого навчального навантаження для учнів 5-7-х класів закладів загальної середньої освіти складає **93** години/тиждень:

для 5 класу – 28 годин/тиждень,

для 6 класу – 30,5 годин/тиждень,

для 7 класу – 34,5 години/тиждень,

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Освітню програму для учнів 5-7 класів складено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна;
- Математична;
- Природнича;
- Соціальна і здоров'язбережувальна;
- Громадянська та історична;
- Інформатична;
- Технологічна;
- Мистецька;
- Фізична культура.

У мовно-літературній освітній галузі для 5-7 класів обрано варіант поєднання освітніх компонентів - українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова.

У математичній освітній галузі для 7 класу обрано окремі навчальні предмети - алгебра і геометрія.

Інтегрований курс природничої освітньої галузі у 5-6 класах вивчається за модельною навчальною програмою «Пізнаємо природу», що має гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».

У 7 класі обрано викладання окремих навчальних предметів - біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-7 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут».

У громадянській та історичній освітній галузі для 6-7 класів обрано варіант поєднання освітніх компонентів - історія України, всесвітня історія, громадянська освіта.

Змістове наповнення предмета «Технології» складається з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази освітнього закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій:

5 клас:

Модуль 1. Основи дизайну та конструювання.

Модуль 2. Основи технологій та конструкційних матеріалів.

Модуль 3. Мій побут.

6 клас:

Модуль 1. Основи матеріалознавства, дизайну та конструювання.

Модуль 2. Основи технологій та конструкційних матеріалів.

Модуль 3. Технології обробки матеріалів.

Модуль 4. Мій побут.

7 клас:

Модуль 1. Проєктування та виготовлення виробів.

Модуль 2. Застосування технологій декоративно-ужиткового мистецтва.

Модуль 3. Використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.

Модуль 4. Самозарадність у побуті і навколишньому середовищі.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» складається з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази освітнього закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій:

5-7 класи - дитяча легка атлетика, рухливі ігри, пання, баскетбол, баскетбол 3*3, флорбол, додзбол, шашки, бадмінтон, футбол, волейбол, cool game.

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для 5 – 7 класів з навчанням українською мовою

складений у відповідності до Державного Стандарту базової середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 вересня 2020 р. № 898, за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 року № 1120 (додаток 3);

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5	6	7	Разом

Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	11
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	9
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Математична	Математика	4	4	-	8
	Алгебра	-	-	2,5	2,5
	Геометрія	-	-	1,5	1,5
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2		4
	Біологія	-	-	2	2
	Географія	-	2	2	4
	Фізика	-	-	2	2
	Хімія	-	-	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1,5	3,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	2	-	-	2
	Історія України, Всесвітня історія	-	2	-	2
	Історія України	-	-	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	-	1	1
	Громадянська освіта		0,5	0,5	1
Інформатична	Інформатика	1	1	2	4
Технологічна	Технології	2	2	2	6
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		28(25+3)	30,5(27,5+3)	34,5(31,5+3)	93(84+9)
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	
Всього		28	30,5	34,5	93

У 2024/2025 навчальному році учні 5-7 класів будуть навчатися за наступними модельними програмами:

№ з/п	Навчальна дисципліна	Клас	Назва програми	Ким дозволена до використання (ким затверджена)
1	Українська мова	5-6	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795

2	Українська література	5-6	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Архипова В.П., Сінкар С.І., Шило С.Б.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
3	Іноземна мова (англійська)	5-6	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
4	Зарубіжна література	5-6	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудницька Н.П., Туряниця В. Г., Тхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
5	Математика	5-6	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Істер О.С)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
6	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршєвнюк Т.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
7	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентєва І.В., Хомич О.Л.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
8	Вступ до історії України та громадянської освіти	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Пісарьова І.О., Щупак І.Я.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
9	Історія України . Всесвітня історія.	6	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Олександр Гісем, Олександр Мартинюк, Наталія Сорочинська, Ольга Гісем, Ярослав Василенко)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.10.2022 № 921
10	Інформатика	5-6	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795

11	Технології	5-6	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
12	Музичне мистецтво	5-6	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Квілова, Н. А. Лемешєва, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужина, О. А. Шулько)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
13	Образотворче мистецтво	5-6	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: О. М. Івасюк, О. А. Комаровська, Г. О. Квілова, Н. А. Лемешєва, О. В. Лобова, Л. Й. Назар, І. Ю. Чужина, О. А. Шулько)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
14	Фізична культура	5-6	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року № 898)
15	Географія	6-7	Модельна навчальна програма «Географія» 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори: Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Кладковський Р.В. та інші)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324)
16	Українська мова	7	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
17	Українська література	7	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Слоньовська О.В., Ярмольська І.В.).	Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 грудня 2023 року № 1466
18	Іноземна мова	7	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіур Т. М.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795

19	Зарубіжна література	7	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Волошук Є. В., Слободянюк О. М.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001
20	Алгебра	7	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
21	Геометрія	7	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
22	Біологія	7	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Самойлов А. М., Тагіна О. В., Утєвська О. М.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 грудня 2023 року № 1466
23	Фізика	7	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001
24	Хімія	7	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О.В.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575
25	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	7	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883
26	Історія України	7	Модельна навчальна програма «Історія України. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М., Тарасюк Т. Д.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 27 листопада 2023 року № 1449
27	Всесвітня історія	7	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7—9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гісем О. В., Бойко В. І., Василенко Я. Л., Даниленко В. М., Мартинюк О. О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 27 листопада 2023 року № 1449

28	Інформатика	7	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакоцько В. В.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001)
29	Технології	7	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 № 1001
30	Музичне мистецтво	7	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В. Г., Гринишина Л. М., Квілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090
31	Образотворче мистецтво	7	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В. Г., Гринишина Л. М., Квілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.)	наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090
32	Фізична культура	7	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов С. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші)	наказ Міністерства освіти і науки України від 24 липня 2023 року № 883

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес у закладі організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. Освітня програма передбачає досягнення здобувачами освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити умовисновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;

- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання результатів навчання предметів /інтегрованих курсів вибіркового освітнього компонента здійснюється за рішенням педагогічної ради закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні й учениці.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів й учениць, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації в установленому законодавством порядку. Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо. Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Технології та підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, що спрямовані на реалізацію освітньої програми ліцею.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюють відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та створених на його основі модельних навчальних програм із застосуванням різних способів і засобів для визначення рівня досягнення результатів навчання для певної групи результатів або її складників, а також змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом).

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів:

- усного (опитування індивідуальне, групове тощо);
- письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.);
- практичного (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське

портфолію, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо);

- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми / частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку.